

## EMERIK MUNJIZA

### Povodom sedamdesetogodišnjice života i pedesetogodišnjice rada

#### ŽIVOTOPIS



Emerik Munjiza rođen je 9. ožujka 1945. godine u Ljubitovici u tadašnjoj općini Trogir, a sadašnjoj općini Seget Donji. S nepunih godinu dana doselio je u Veliku Kopanicu u kojoj živi i danas. Osnovnu školu završio je u Velikoj Kopanici, a gimnaziju u Đakovu. Cjelokupno je njegovo daljnje školovanje bilo uz rad, kroz modele izvanrednog studiranja. Na Pedagoškoj akademiji u Slavanskom Brodu završio je studij hrvatskoga jezika i povijesti 1966. godine. Studij pedagogije završio je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1981. godine. Na istom je fakultetu magistrirao 1984. godine i doktorirao 1991. godine.

Magistrirao je na temu *Ivan Filipović - predvodnik naprednog hrvatskog učiteljstva*, a doktorirao na temu *Kritička analiza radova o radnom odgoju u Hrvatskoj između 1860. i 1918. godine*.

U osnovnoj školi „Ivan Filipović“ u Velikoj Kopanici radio je između 1964. i 2000. godine na radnim mjestima: nastavnika hrvatskog jezika i povijesti, školskog pedagoga, ravnatelja i školskog knjižničara. U zvanje savjetnika pedagoga izabran je 1996. godina, a u zvanje savjetnika knjižničara 2000. godine. Između 1995. i 2005. godine bio je član Državnog središnjeg odbora učeničkog zadrugarstva. Član Predsjedništva Hrvatskog pedagoško-književnog zbora bio je između 1988. i 1990. godine.

Od 1995. godine kao vanjski suradnik radio je na Pedagoškom fakultetu u Osijeku. Između 2003. i 2004. godine radio je na Učiteljskom fakultetu u Osijeku. Godine 2003. Pedagoški fakultet se transformira u Filozofski fakultet na kojemu se otvara Odsjek za pedagogiju na koji je primljen Emerik Munjiza. Sljedeće, 2004. godine, biran je u znanstveno-nastavno zvanje docenta, a 2009. godine u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednoga profesora. U dva nepuna mandata bio je pročelnik Odsjeka za pedagogiju. Na studiju pedagogije izvodio je nastavu iz sljedećih kolegija: Opća povijest pedagogije, Povijest hrvatskog školstva i pedagogije, Osnove pedagogije, Sistematska pedagogija i Metodika rada školskog pedagoga. Za navedene kolegije napisao je nastavne planove i programe prema uvjetima Bolonje. Bio je mentor studentima pri izradi 49 diplomskih radova i član Povjerenstva pri obrani doktorske disertacije na Medicinskom fakultetu u Osijeku. Između 2007. i 2011. u dva mandata bio je član Državnog stručnog povjerenstva za polaganje stručnih ispita. U mirovinu je otišao nakon pune 44 godine rada, 2010. godine.

Za svoj stručno-znanstveni i društveni rad dobio je više važnih priznanja i nagrada: *Općinska nagrada Slavanskog Broda Franje Marinića* za doprinos u unapređivanju školstva 1988. godine, *Državnu nagradu Ivan Filipović za doprinos na unapređivanju školstva i pedagogije* 1993. godine, *Priznanje za izniman doprinos u razvoju tehničke kulture Republike Hrvatske* povodom pedesete obljetnice rada Hrvatske zajednice tehničke kulture 1996. godine.

#### STRUČNO-ZNANSTVENA DJELATNOST

Prvim radovima u pedagoškoj periodici javlja se 1981. godine, još kao nastavnik Osnovne škole „Ivan Filipović“ u Velikoj Kopanici. Od tada sve do danas stalno je prisutan svojim radovima na stručno-znanstvenim skupovima, u pedagoškoj periodici kao i monografskim dje-

lima. Do sada je objavio 116 bibliografskih jedinica. Objavio je 14 monografija od čega je pet autorskih, a devet suautorskih. U 29 zbornika objavio je 36 članaka. U pedagoškoj periodici objavio je 66 članaka. Svoje radove objavljivao je u sljedećim časopisima i listovima: *Anali za povijest odgoja* (5 članaka dalje će se navoditi samo broj koji označava broj objavljenih članaka), *Brodski list* (3), *Didactica Slovenica* (1), *Odgojne znanosti* (2), *Pedagogija* (2), *Pedagogijska istraživanja* (1), *Pedagoški rad do 1990.*, od 1991. *Napredak* (16 članaka), *Prosvetno delo* (1), *Scrinia Slavonica* (1), *Školske novine* (5), *Šolska kronika* (1), *Školski vjesnik* (1), *Vjesnik* (1), *Zbornik radova učiteljske akademije Zagreb* (3), *Zbornik za povijest školstva* (1) i *Život i škola* (21).

Članci objavljeni u zbornicima nakon stručno-znanstvenih skupova u kategoriji su članaka objavljenih sa stručno-znanstvenih skupova. Od 66 članaka objavljenih u časopisima prema znanstvenoj kategorizaciji ima: 17 izvornih znanstvenih radova, 22 pregledna rada, 5 prethodnih priopćenja i 22 stručna rada.

Sve njegove radove moguće je rasporediti u sljedeća stručno-znanstvena područja: *Povijest školstva (ustanova i pojedinaca) i pedagogije*, *Unutarnja i vanjska organizacija škole*, *Odgojne vrijednosti i vrednote*, *Oblici radnog odgoja*, *Oblici stručnog usavršavanja učitelja* i *Bibliografije*.

U nastavku se navodi bibliografija radova po vrstama: monografije, radovi objavljeni u zbornicima i radovi objavljeni u časopisima i listovima. Unutar svake vrste radovi se navode kronološkim redom.

## BIBLIOGRAFIJA

### MONOGRAFSKA DJELA

#### AUTORSKA MONOGRAFSKA DJELA

*Osnovna škola „Ivan Filipović“ Velika Kopanica 1764.-1984.*, Školska knjiga, Zagreb, 1985.

*Pedagogijska funkcija školskih vrtova*, Hrvatski pedagoško-književni zbor, podružnica Slavonski Brod, Slavonski Brod, 2003.

*Povijest hrvatskog školstva i pedagogije*, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera Filozofski fakultet, Osijek, 2009.

*Osamdeset godina nogometa u Velikoj Kopanici 1932.-2012.*, Općina Velika Kopanica, Velika Kopanica 2013.

*Povijest Velike Kopanice*, Općina Velika Kopanica, Velika Kopanica. (u tisku)

#### SUAUTORSKA MONOGRAFSKA DJELA

*Prosudba djela Ivana Filipovića*, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1994.

*Učenička zadruga osnovne škole „Ivan Filipović“ Velika Kopanica 1957.-1997.*, Osnovna škola „Ivan Filipović“ Velika Kopanica, Velika Kopanica, 1997.

*Problemi mladih u istočnoj Slavoniji*, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer Filozofski fakultet i Učiteljski fakultet, Osijek, 2004.

*Projektno učenje*, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer Filozofski fakultet i Učiteljski fakultet, Osijek, 2007.

*Utjecaj volontera u kreiranju uvjeta izgradnje mira i zajednice u multietničkim zajednicama*, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek, 2007.

*Pedagoška hrestomatija*, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer Filozofski fakultet, Osijek, 2010.

*Kulturom nastave (po) o učeniku*, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer Učiteljski fakultet, Osijek 2014.

*Paradoks (pre)opterećenosti učenika osnovne škole*, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer i Fakultet odgojnih i obrazovnih znanosti Osijek, Osijek, 2016.

#### RADOVI OBJAVLJENI U ZBORNICIMA

Eksperimentalni model rada u Osnovnoj školi „Ivan Filipović“ u Velikoj Kapanici, u: ur. M. Matijević. *Osnovna škola na pragu XXI. stoljeća*, Institut za pedagoška istraživanja i Katehetski salezijanski centar, Zagreb, 1991., str.225-228.

Aktivnost učenika u didaktici Jana Amosa Komenskog, u: ur. H. Vrgoč. *Jan Amos Komensky u ozračju suvremene znanosti i kulture*, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 1992., str.21 (sažetak).

Stara škola i aktivnost učenika, u: ur.B. Ličina, V.Previšić i S. Vučak. *Prema slobodnoj školi*, Institut za pedagoška istraživanja Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, 1992., str.83-90.

Motivacija učenika za rad u učeničkoj zadruzi, u: ur. A. Petak. *Obnova učeničkog zadrugarstva*, Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb, 1995., str.12-20.

Školski vrtovi i njihova gospodarska funkcija, u: ur. A. Petak. *Obnova učeničkog zadrugarstva*, Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb, 1995., str. 34-42.

Prilog hrvatskoj bibliografiji o školskim vrtovima, u: ur. A. Petak. *Obnova učeničkog zadrugarstva*, Hrvatska zajednica tehničke kulture, Zagreb, 1995., str.24-32.

Osposobljavanje učenika osnovne škole za samostalno učenje povijesti, u: ur. M. Stevanović. *Inovacije u nastavnoj teoriji i praksi*, Pedagoška akademija, Pula, 1996., str.60 (sažetak).

Pluralizam u osnovnom školstvu Hrvatske (Povijesna iskustva i suvremene tendencije), u: ur. H. Vrgoč. *Pedagogija i hrvatsko školstvo*, Hrvatski pedagoško-književni zbor,Zagreb, 1996., str.180-186.

Vrijednovanje učeničke osposobljenosti za samostalno učenje, u: ur. A. Peko i I. Vodopija. *Vrijednovanje obrazovanja Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa*, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer Pedagoški fakultet, Osijek, 1998., str.43-49.

Nastava povijesti u odgoju za mir i toleranciju, u: ur. V. Puževski. *Prema humanoj stvaralačkoj školi našeg vremena*, Hrvatski pedagoško-književni zbor ogranak Križevci, Križevci 1999., str.111-116.

Budući nastavnici i njihovi stavovi prema mogućnosti odgoja za mir, toleranciju i suživot, u: ur. V. Rosić. *Nastavnik-čimbenik kvalitete u odgoju i obrazovanju*, Sveučilište u Rijeci Filozofski fakultet , Rijeka, 1999., str.322-327.

Osnovno školstvo Broda do 1945. godine, u: ur. Z. Živković-Kreže. *Zbornik radova sa znanstvenog skupa o Slavonskom Brodu povodom 750-te obljetnice*. Hrvatski institut za povijest podružnica Slavonski brod i Muzej broskog Posavlja, Slavonski Brod, 2000., str.357-371.

Humanistička orijentacija budućih nastavnika, u: ur. M. Matas i H. Vrgoč. *Dani Mate Demarina-humanizam u nastavi*, Hrvatski pedagoško-književni zbor i Visoka učiteljska škola u Petrinji, Zagreb-Petrinja, 2000. Str.86-93.

Motivacija za rad u školskom vrtu, u: ur. I. Pal. *Eko poljoprivredna čitanka*, Obiteljska biblioteka Agroeduka, Koprivnica, 2000., str.183-186.

Pluralizmom k uspješnoj školi, u: ur.H. Vrgoč. *Uspješna škola*, Hrvatski pedagoško-književni zbor ogranak Križevci, Križevci, 2001., str.92-97.

Crtice iz povijesti Velike Kapanice, u: ur. E. Munjiza. *Općina Velika Kapanica općinsko središte i sjedište*, Općina Velika Kapanica, Velika Kapanica, 2001., str.9-30.

- Iz župnog života, u: ur. E. Munjiza. *Velika Kopanica općinsko središte i sjedište*, Općina Velika Kopanica, Velika Kopanica, 2001., str.31-47.
- Osnovna škola „Ivan Filipović“, u: ur. E. Munjiza. *Velika Kopanica općinsko središte i sjedište*, Općina Velika Kopanica, Velika Kopanica, 2001., str.49-94.
- Nastava (ne)uspješna komunikacija, u: ur. V. Rosić. *Odnos pedagoške teorije i pedagoške prakse*, Filozofski fakultet Odsjek za pedagogiju, Rijeka, 2002., str.151-157.
- Radni odgoj u pedagojskoj periodici Hrvatske između 1860. i 1918. godine, u: ur. N. Tataković i A. Muradbegović. *Kvalitetna edukacija i stvaralaštvo*, Hrvatski pedagoško-književni zbor i Visoka učiteljska škola u Puli, Pula, 2002., str.93-102.
- Smisao basne u obrazovanju, u: ur. A. Pintarić. *Zlatni danci 4*, Pedagoški fakultet Osijek, Filozofski fakultet Pečuh i Matica Hrvatska Osijek, Osijek, 2003., str.165-172.
- Uloga pedagojske periodike u permanentnom stručnom usavršavanju učitelja-analiza stanja u Hrvatskoj između 1860. i 1918. godine, u: ur. H. Vrgoč. *Odgoj, obrazovanje i pedagogija u razvitku hrvatskog društva*. Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 2003., str.282-288.
- Sustav vrijednosti Jagode Truhelke, u: ur. A. Pintarić. *Zlatni danci 5. Kršćanstvo i dječja književnost*, Filozofski fakulteti u Osijeku i Pečuhu, Matica Hrvatska Osijek, Osijek, 2004., str.87-94.
- Pedagoško-psihološko obrazovanje učitelja u učiteljskim školama, u: ur. J. Martinčić i D. Hackenberger. *Učiteljska škola u Osijeku 1893.-1965.*, . Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Osijek, Osijek, 2004., str.71-75.
- „Zajednica“ učiteljsko društvo za grad Osijek i osječko-valpovački kotar, u: ur. J. Martinčić i D. Hackenberger. *Učiteljska škola u Osijeku 1893.-1965.* Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Osijek, Osijek, 2004., str.83-92.
- Contemporary Teaching and Teaching Values, u: ur. A. Peko. *Contemporary Teaching*, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer Filozofski fakultet Osijek, Osijek, 2005., str.65-73.
- Pedagoško-psihološko obrazovanje nastavnika, u: ur. V. Rosić. *Stanje i perspektive u obrazovanju nastavnika*, Sveučilište u Rijeci Filozofski fakultet Rijeka, Rijeka, 2005., str.111-120.
- Uloga kotarskih učiteljskih društava u permanentnom stručnom usavršavanju učitelja, u: ur. N. Tataković. *Interaktivna komunikacija u nastavi i odgojnim djelatnostima*, Učiteljski fakultet, Pula, 2005., str.365-378.
- Dječja prava na primjeru knjige Čudnovate zgode šegrta Hlapića, u: ur. A. Pintareić. *Zlatni danci 6 Život i djelovanje Ivane Brlić Mažuranić*, Filozofski fakulteti Osijek i Pečuh i Matica Hrvatska Osijek, Osijek, 2005., str.165-172.
- Obitelj u udžbenicima hrvatskog jezika i književnosti u mlađoj školskoj dobi, u: ur. A. Pintarić, *Zlatni danci 7. Obitelj u književnosti za djecu i mladež*, Filozofski fakulteti u Osijeku i Pečuhu i Matica Hrvatska Osijek, Osijek, 2006., str.123-132.
- Pedagoška praksa-nužna sastavnica pedagoške kompetentnosti učitelja (povijesni pregled), u: ur. N. Babić. *Kompetencije i kompetentnosti učitelja*, Sveučilište Josip Juraj Strossmayer Učiteljski fakultet, Osijek, 2007. Str.479-489.
- Cjeloživotno obrazovanje učitelja između prošlosti, sadašnjosti s pogledom na budućnost, u: ur. V. Previšić. *Pedagogija prema cjeloživotnom obrazovanju i društvu znanja*, svezak 2, Hrvatsko pedagojsko društvo, Zagreb, 2007. Str.456-465.
- Ciljevi i zadaci učeničke zadruge, u: ur. M. Bučar. *Školska učenička zadruga u razvoju djece i mladeži*, Hrvatska udruga učeničkog zadrugarstva, Zagreb, 2008., str.19-22.
- Osvrt na povijest učeničkog zadrugarstva, u: ur. M. Bučar. *Školska učenička zadruga u razvoju djece i mladeži*, Hrvatska udruga učeničkog zadrugarstva, Zagreb, 2008., str.22-30.

Zasluge u izgradnji Spomen škole, u: ur.V. Strugar. *Škola škole*, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb 2011., str.122-124.

Domaća zadaća (ne)djelotvorna strategija učenja, u: ur. D. Matanović *Domaća zadaća-mit ili potreba*, Učiteljski fakultet, Osijek, 2013.(sažetak.)

Kultura nastave-determinanta opterećenosti učenika, Zbornik? Opatija 2015.

#### RADOVI OBJAVLJENI U ČASOPISIMA I LISTOVIMA

Učeničke zadruge u realizaciji društveno-korisnog i proizvodnog rada i realizaciji učeničkog samoupravljanja, *Pedagoški rad*, Zagreb, 1981., 7-8, str.362-366.

Stručno usavršavanje učitelja kroz učiteljska društva, *Život i škola*, Osijek, 1982., 3, 367-371.

Vrednovanje rada stimulira, *Školske novine*, Zagreb, 1983., br. 16.

Praktično osposobljavati za samoupravljanje, *Školske novine*, Zagreb, 1983., br.20.

Teškoće pretvoriti u prednosti, *Školske novine*, Zagreb, 1983., br.40.

220 godina školstva u Velikoj Kopanici, *Brodski list*, Slavonski Brod, 1984., (feljton u 11 nastavaka).

220. godišnjica osnivanja trivijalne škole u Velikoj Kopanici, *Život i škola*, Osijek, 1985., 2, str. 175-182.

Prilog za bibliografiju radova o Ivanu Filipoviću, *Pedagogija*, Beograd, 1985., 4, str.492-506.

Prilog bibliografiji radova o Ivanu Filipoviću, *Zbornik za povijest školstva*, Zagreb, 18, str.216-225.\*

Proizvodni rad u okviru učeničke zadruge u funkciji ostvarivanja društvenih i osobnih interesa, *Život i škola*, Osijek, 1986., 3, str.249-258.

Doprinos Ivana Filipovića u podizanju svijesti hrvatskog učiteljstva, *Pedagogija*, Beograd, 1988., 2, str.182-197.

Ivan Filipović nepokolebljivi ilirac, *Život i škola*, Osijek, 1988., 1, str.109-117.

Učiteljsko društvo za grad Brod i brodski kotar, *Brodski list*, Slavonski Brod, 1988.

Koncepcija samoupravne škole, *Pedagoški rad*, Zagreb, 1989., 1, str.59-61.

Obilježena 100. godišnjica osnutka učiteljskog društva na području općine Slavonski Brod, *Pedagoški rad*, Zagreb, 1989., 3, 373-374.

Spomenica škole-nezaobilazna pedagoška dokumentacija, *Život i škola*, Osijek, 1989., 5, str. 467-471.

Osposobljavanje učenika osnovne škole za samostalno učenje, *Život i škola*, Osijek, 1990., 1, str. 85-94.

Eksperimentalni model u Osnovnoj školi „Ivan Filipović“ u Velikoj Kopanici, *Pedagoški rad*, Zagreb, 1990., 3, str.308-316.

Jan Amos Komensky i inovativna škola, *Život i škola*, Zagreb, 1992., 1, str.1-14. \*\*

Školski vrtovi u osnovnom školstvu Hrvatske do 1918. godine, *Anali za povijest odgoja I*, Zagreb, str.93-102.

Radni odgoj u osnovnom školstvu Hrvatske od 1860. do 1918. godine, *Život i škola*, Zagreb, 1993., 1, 87-96.

Povijesni slijed demokratizacije hrvatskog osnovnog školstva, *Život i škola*, Zagreb, 1994., 1, str. 81-88.

Domoljublje potvrđeno iza rešetaka, *Vjesnik*, Zagreb, 1994., 16. travnja, str.16-17.

Hrvatska javna pučka škola do 1918. godine, *Školske novine*, Zagreb, 1995., br. 39.

- Ivan Filipović (uz 175. godišnjicu rođenja), *Napredak*, Zagreb, 1998., 2, str.198-204.
- Stavovi budućih nastavnika prema perspektivi mirovnog procesa i suživota, *Život i škola*, Osijek, 1999., 1-2, str.125-132.
- Subjektivnost učitelja u ocjenjivanju učenika, *Zbornik radova učiteljske akademije u Zagrebu*, Zagreb, 2000., 1, str.95-103. \*\*\*
- Stručno usavršavanje hrvatskih učitelja u XIX i na početku XX. stoljeća (uz 100. godišnjicu učiteljskog društva „Ivan Filipović“ iz Velike Kopanice), *Napredak*, Zagreb, 2002., 1, str. 90-97.
- Polazišta u obrazovanju mladih za multikulturalnost u istočnoj Slavoniji, *Napredak*, Zagreb, 2002., 2, str.178-186.
- Osposobljavanje učitelja za učiteljsku službu u Hrvatskoj prije utemeljenja učiteljskih škola, *Zbornik radova učiteljske akademije u Zagrebu*, Zagreb, 2002., 1, str.37-49.
- Analiza školskog uspjeha, *Napredak*, Zagreb, 2003., 1, str.28-39.
- Mogućnosti simetrične nastavne komunikacije, *Napredak*, Zagreb, 2003, 4, str.451-458.
- Učeničko zadrugarstvo stanje i perspektive, *Školske novine*, Zagreb, 2003., br. 38.
- Utemeljenje permanentnog stručnog usavršavanja učitelja (uz 130. godišnjicu Druge opće učiteljske skupštine u Petrinji 1874.-2004.), *Napredak*, Zagreb, 2004., 1, str.45-52.
- Ekološka izobrazba nastavnika o zavičaju, *Život i škola*, Osijek, 2004., 1, str.68-80.
- Pedagoško-psihološko osposobljavanje u učiteljskim školama od 1849. do 1960. godine, *Zbornik radova učiteljske akademije u Zagrebu*, Zagreb, 2004., 1, str.31-50.
- Gledišta mladih o drugim narodima u multikulturalnoj istočnoj Slavoniji, *Napredak*, Zagreb, 2004., 3, str.305-319.
- Učiteljsko društvo za grad Brod i brodski kotar, *Anali za povijest odgoja 3*, Zagreb, 2004., str. 183-197.
- Stavovi mladih prema drugim narodima, *Napredak*, Zagreb, 2004., 3, str.305-320.
- Uloga učeničkih zadruga u razvoju samopoštovanja, *Zbornik radova učiteljske akademije u Zagrebu*, Zagreb, 1, str.49-62.
- Metoda projekata u teorijsko-metodološkom okviru pedagogije pragmatizma, *Napredak*, Zagreb, 2005., 3, str.339-351.
- Dvije stotine i četrdeset godina školstva u Velikoj Kopanici (1764.-2004.), *Scrinia slavonica 5*, Slavonski Brod, 2005., str.384-407.
- Problemi kontinuiteta i diskontinuiteta između stare i nove škole, *Anali za povijest odgoja 4*, Zagreb, 2005., str. 7-24.
- Represivne i permisivne mjere u odgoju djece mlađe školske dobi, *Život i škola*, Osijek, 2005., 1-2, str.69-78.
- Počeci hrvatskog školstva i njegova teorija, *Anali za povijest odgoja 5*, Zagreb 2006., str. 45-63.
- Pedagoško-psihološko osposobljavanje učitelja u visoko školskim ustanovama, *Odgojne znanosti*, Zagreb 2006., 2, str.362-383. \*\*\*\*
- Poticanje aktivnosti učenika projektom nastavom, *Napredak*, Zagreb, 2006., 4, str.492-502.
- Slika obitelji u udžbenicima hrvatskog jezika i književnosti za mlađu školsku dob, *Odgojne znanosti*, Zagreb, 2007., 1, str.33-48.
- Programski sadržaji razredne nastave i mogućnosti njihove realizacije u školskim vrtovima, *Život i škola*, Osijek, 2007., 1, str.87-100.
- Utjecaj volontera na pro socijalno ponašanje u multietničkim zajednicama, *Pedagogijska istraživanja*, Zagreb, 2007., 1, str. 101-117.

- Privatno školstvo u prvim hrvatskim školskim zakonima, *Anali za povijest odgoja 6*, Zagreb, 2007., str. 41-54.
- Pottkinovanje na aktivnost na učenicite so proektna nastava, *Prosvetno delo*, Skoplje, 2008., 3, str.3-15.
- Utemeljenje i rad školskih knjižnica u Hrvatskoj, *Život i škola*, Osijek, 2010., 23, 153-169.
- Povijesna retrospektiva suradničkih odnosa između permanentne teorijske poželjnosti i praktične (ne) realizacije, *Školski vjesnik*, Split, 2010., 4, str.479-493.
- Život i djelo prof. dr. sc. Ante Vukasovića (uz 80 godina života i 60 godina rada), *Život i škola*, Osijek, 2010., 23, str.210-224.
- Šezdeset godina Života i škole (1952-2011.), *Život i škola*, Osijek, 2012., 27, str.11-37.
- Napredak o obrazovanju djevojčica u obveznom školstvu Hrvatske druge polovine XIX. stoljeća, *Napredak*, Zagreb, 2012., 3, str.279-292.
- Od poučavanja kao praktične vještine do samostalne teorije o nastavi, *Život i škola*, Osijek, 2013., 29, str.19-33.
- Obrazovni sustav Jan Amosa Komenskog i njegove implikacije u suvremenoj didaktici, *Život i škola*, Osijek, 2014., 31, str.32-44.
- Does homework as a learning strategy stimulate additional student overload, *Didactica Slovenica*, Ljubljana 2014., 29, 3-4, str. 49-56.
- Školski vrtovi u osnovnom školstvu Hrvatske od početka do 2014. *Šolska kronika revija za zgodovino šolstva in uzgoja*. 24/2015, str. 340-376.
- Preopterećenje učenika uvjetovano opsegom udžbeničke literature i sposobnosti čitanja, *Život i škola*, Osijek, 2015. 61, 1, str.11-24.
- Dvije stotine i pedeset godina kontinuiranog školstva u Velikoj Kopanici, *Život i škola* (u tisku.)
- Nastavne inovacije između kumulativnog kontinuiteta i revolucionarnog diskontinuiteta, *Život i škola*, (u tisku)
- Razvijenost čitalačkih sposobnosti-komparativna analiza 1985./86. *Život i škola*,(u tisku)

## LEGENDA:

- \**Zbornik za povijest školstva izlazio je kao redovita godišnja publikacija*
- \*\* Središte *Života i škole* između 1991. i 1995. godine bilo je izmješteno iz Osijeka u Zagreb. U tim godinama *Život i škola* bio je slijednik *Školskog vjesnika* iz Splita i *Odgoja i rada* iz Zagreba.
- \*\*\* *Zbornik učiteljske akademije iz Zagreba* izlazio je kao redovita publikacija dva puta godišnje između 1999. i 2005. godine.
- \*\*\*\* *Odgojne znanosti* su slijednik *Zbornika učiteljske akademije u Zagrebu*. *Zbornik učiteljske akademije u Zagrebu* 2005. godine završava sa sedmim godištem, a *Odgojne znanosti* 2006. godine nastavljaju s osmim godištem.

# UPUTE ZA AUTORE

Poštovani autori,

*Život i škola* časopis je za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja i jedan od najdugovječnijih hrvatskih pedagoških časopisa. Raduje nas što želite biti suradnikom našega časopisa. Da bi naša suradnja bila uspješnija, ljubazno vas molimo da se pri pisanju i slanju svojih radova pridržavate sljedećih zahtjeva koji vrijede za ovaj časopis.

Radovi se predaju u formatu Microsoft Word ili OpenOffice dokumenta. Tekst treba biti napisan na hrvatskom, engleskom ili njemačkom jeziku. Autori su u potpunosti odgovorni za jezičnu kvalitetu teksta. Rad treba poslati uz korištenje elektroničkog obrasca.

Vaš rad pregledat će dva recenzenta i, ukoliko postoje primjedbe i sugestije, poslat ćemo vam pregledani tekst te zamoliti da rad izmijenite ili uskladite sa zahtjevima recenzenata. Ako se ne slažete s primjedbama recenzenata, molimo vas da to objasnite u svom odgovoru. Ako se recenzenti razlikuju u ocjeni rada, angažirat ćemo i trećega recenzenta, a konačnu odluku donosi Uredništvo. Nije nam cilj odbiti vaše radove, nego ih zajednički učiniti kvalitetnijima.

Radovi se kategoriziraju kao znanstveni, stručni ili ostali radovi. Znanstveni radovi se dodatno kategoriziraju kao izvorni znanstveni rad, prethodno priopćenje i pregledni rad.

*Izvorni znanstveni rad* sadrži originalne teorijske rasprave i praktične rezultate istraživanja. Tu pripadaju teorijske rasprave o fundamentalnim pitanjima odgoja i obrazovanja, temeljna i primijenjena istraživanja, evaluacijska sumativna i formativna istraživanja te akcijska istraživanja. Za ovu vrstu rada važna je jasno definirana i u radu dosljedno primijenjena metodologija. Jednaku vrijednost imaju kvalitativni i kvantitativni pristupi istraživanju.

*Prethodno priopćenje* također je znanstveni rad i daje rezultate istraživanja koje je u tijeku, a zbog aktualnosti se daju u javnost prvi rezultati. To je rad koji sadrži nove znanstvene podatke i jasan metodološki pristup, ali se rezultati još ne mogu smatrati konačnima i nije ih moguće provjeriti.

*Pregledni rad* predstavlja cjelovit prikaz stanja i tendencija razvoja određenoga područja teorije odgoja i obrazovanja, kao i metodoloških pristupa i primjene određenih teorijskih pristupa te analizu prakse. Takav rad sadrži i kritički stav autora, kao i pregled relevantne literature o razmatranoj problematici.

*Stručni rad* prvenstveno je usmjeren prema unaprjeđivanju prakse te, uz poznavanje relevantnih teorijskih pristupa i izvora, prvenstveno govori o praktičnim iskustvima autora i problemima koji se javljaju u praksi.

Kategoriju rada može predložiti autor prilikom predaje rada, ali konačnu odluku donosi uredništvo na prijedlog recenzenata.

Rad treba sadržavati sažetak od 150 do 200 riječi. Uz sažetak se navode abecednim redom i ključne riječi (5-7). Sažetak i ključne riječi treba napisati i na engleskom i njemačkom jeziku. Opseg rada, uključujući bibliografiju može iznositi najviše 25 kartica teksta. Kartice teksta iznosi 1800 znakova s prazninama.

Grafički prilozi trebaju biti cmo-bijeli zbog načina tiskanja časopisa. Svi grafički prilozi i tablice trebaju biti numerirani i imati naslove. Nazive tablica treba smjestiti iznad, a slika ispod grafičkog priloga.

U časopisu *Život i škola* koristi se APA standard citiranja i navođenja bibliografskih izvora navedenih u tekstu. Kad se u tekstu koriste tuđe ideje, podatci, pojmovi i sl. izvor treba navesti u zagradama tako da sadrži prezime autora, godinu izdanja te broj stranice ako se radi o doslovnom navodu, npr. (Mužić, 2000, str. 151). U popisu literature treba abecednim redom, odnosno kromološkim redom ako se radi o istom autoru, navesti sve radove koji su navedeni u tekstu. Budući da časopis ima i internetsku inačicu, moguće je u tekstu navesti i poveznice u odnosu na pojedine priloge (slike, videozapise, vlastite tekstove i sl.), čime rad postaje informativnijim. U popisu literature treba navesti samo izvore kojima ste se koristili u radu, i to tako da navedete autora ili autore, godinu izdanja u zagradi, naslov rada, mjesto i izdavača.



# GUIDELINES FOR AUTHORS

Dear authors,

*Život i škola* (Life and School) is a journal on theory and practice of education, and it is one of the oldest Croatian pedagogical journals. We are glad that you want to collaborate in our journal. To make our cooperation more effective, we kindly ask you, when writing and sending your paper, to comply with the requirements set for our journal.

Papers should be submitted in Microsoft Word or OpenOffice document. The text should be written in Croatian, English or German language. Authors are fully responsible for the linguistic quality of the text. The paper should be sent using the electronic form.

Your paper will be reviewed by two reviewers and, if there are some remarks and suggestions, we'll send you the reviewed text and ask you to modify your paper according to the requirements of the reviewers. If you do not agree with the reviewers, please explain it in your response. If the reviewers differ in performance appraisals, we engage the third reviewer, and the final decision is reached by the Editorial Board. It is not our aim to reject your work, but to work on their better quality together.

The papers are categorized as research papers, professional papers, or other papers. The research papers are further categorized as an original scientific paper, a preliminary note and a review paper.

*Original scientific paper* contains the original theoretical discussions and practical research results. This includes theoretical discussions on the fundamental issues of education, basic and applied research, summative and formative evaluation research and action research. For this type of paper it is important to show clearly defined and consistently applied methodology. Equally valuable are the qualitative and quantitative research approaches.

*Preliminary communication* is also a scientific paper that shows the results of the research that is still in progress, but because of the topicality the first results are being published. It is a work that contains new scientific data and a clear methodological approach, but the results cannot yet be considered final and still cannot be checked.

*Review paper* presents a comprehensive overview of the state and tendencies of the development of specific areas of the theory on education, as well as the methodological approaches and the application of certain theoretical approaches and practice analysis. Such paper includes the critical attitude of the author, as well as an overview of relevant literature on the discussed issues.

*Professional paper* is primarily aimed at developing practice and, with the knowledge of relevant theoretical approaches and sources, primarily discusses the practical experience of the authors and the problems that arise in practice.

The author can suggest the category of the paper when submitting it, but the final decision is reached by the editorial board on the recommendation of the reviewers.

The paper should contain a summary of 150 to 200 words. In addition to summary there should be keywords (5-7) listed alphabetically. The summary and key words should be in English and German. The scope of work, including a bibliography may not exceed 25 pages of text. A page means 1800 characters with spaces.

For this journal all graphics should be in black-and-white print mode. Graphics and tables should be numbered and have titles. The titles of tables should be placed above and the titles of pictures below.

The journal *Život i škola* (Life and School) uses the APA format citation for bibliographic sources mentioned in the text. When someone else's ideas, data, terms, etc. are used in the text, the source must be given in parentheses so that it contains the author's name, the year of publication and the page number in case of a literal citation, for example. (Mužić, 2000, p. 151). The list of references should be arranged alphabetically and also chronologically in case of the same author, and should contain all the works that are cited in the text. As the journal has a web version, it is possible to put links in the text related to individual contributions (images, videos, own texts, etc.), and that would make the paper even more informative. The list of references should include only the sources that are used in the paper, and it should indicate the author or authors, the year of publication in parenthesis, the title, the place and the publisher.

# ANWEISUNGEN FÜR DIE AUTOREN

Sehr geehrte Autoren,

*Leno und Schule* ist eine Zeitschrift für Theorie und Praxis der Bildung und eine der ältesten kroatischen pädagogischen Zeitschriften. Es freut uns, dass Sie Mitarbeiter/In unserer Zeitschrift werden wollen. Damit unsere Zusammenarbeit so effektiv wie möglich wird, bitten wir Sie, sich beim Schreiben und Zusenden Ihrer Arbeiten an folgende für diese Zeitschrift geltenden Anforderungen zu halten.

Die Beiträge sollten als Microsoft Word- oder OpenOffice-Dokument eingereicht werden. Der Text sollte in kroatischer, englischer oder deutscher Sprache verfasst werden. Die Autoren sind ausschließlich für die sprachliche Qualität des Textes verantwortlich. Die Arbeiten sollten mit Hilfe des *Webformulars* gesendet werden.

Ihre Arbeit wird von zwei Rezensenten geprüft werden und, soweit es Anmerkungen und Anregungen geben sollte, werden wir Ihnen den rezensierten Text zusenden und Sie bitten, Ihre Arbeit im Sinne der Anforderungen der Rezensenten zu korrigieren. Sollten Sie mit den Anmerkungen der Rezensenten nicht einverstanden sein, bitten wir Sie, es in Ihrer Antwort zu erklären. Wenn sich die Rezensenten in der Bewertung der Arbeit unterscheiden sollten, werden wir noch einen dritten Rezensenten engagieren; die endgültige Entscheidung wird die Redaktion fällen. Es ist nicht unser Ziel, Ihre Arbeit abzulehnen, sondern sie gemeinsam besser zu machen.

Die Arbeiten werden als wissenschaftliche Arbeiten, Facharbeiten und andere Arbeiten klassifiziert. Die wissenschaftlichen Arbeiten werden zusätzlich als *wissenschaftliche Originalarbeit*, *vorläufiger Bericht* oder *Übersichtsartikel* klassifiziert.

*Die wissenschaftliche Originalarbeit* enthält originale theoretische Diskussionen und praktische Forschungsergebnisse. Dies beinhaltet theoretische Diskussionen über grundlegende Fragen der Bildung, Grundlagenforschung und angewandte Forschung, evaluative summative und formative Forschung, sowie Aktionsforschung. Für diesen Typ der Arbeit ist es wichtig, dass eine klar definierte Methodologie vorliegt, die konsequent in der Arbeit angewandt wird. Der Forschungsansatz ist qualitativ und quantitativ gleichwertig.

*Der vorläufige Bericht* ist auch eine wissenschaftliche Arbeit und zeigt die Ergebnisse einer laufenden Forschung; wegen der Aktualität werden der Öffentlichkeit die ersten Ergebnisse vorgelegt. Es ist eine Arbeit, die neue wissenschaftliche Daten beinhaltet und einen klaren methodologischen Ansatz, aber die Ergebnisse können nicht als endgültig betrachtet werden und sie sind nicht überprüfbar.

*Der Übersichtsartikel* präsentiert einen umfassenden Überblick über den Zustand und die Tendenzen der Entwicklung bestimmter Bereiche der Bildungstheorie sowie methodologische Ansätze, die Anwendung bestimmter theoretischer Ansätze und die Praxisanalyse. Diese Arbeit enthält auch eine kritische Haltung des Autors sowie auch einen Überblick der relevanten Literatur über die behandelte Problematik.

*Die Facharbeit* ist in erster Linie auf Praxisförderung ausgerichtet und sie beschäftigt sich mit Kenntnis von relevanten theoretischen Ansätzen und Quellen hauptsächlich mit praktischen Erfahrungen des Autors und praxisbezogenen Problemen.

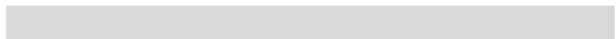
Die Kategorie der Arbeit kann der Autor bei der Einreichung der Arbeit vorschlagen, aber die endgültige Entscheidung fällt die Redaktion auf Vorschlag der Rezensenten.

Die Arbeit soll eine Zusammenfassung von 150 bis 200 Wörtern enthalten. Neben der Zusammenfassung werden in alphabetischer Reihenfolge die Schlüsselbegriffe (5-7) angegeben. Die Zusammenfassung und die Schlüsselbegriffe sollen auch in englischer und deutscher Sprache verfasst werden. Der Umfang der Arbeit, einschließlich einer Bibliographie sollte 25 Normseiten nicht überschreiten. Die Normseite enthält 1800 Zeichen mit Leerzeichen.

Wegen der Druckart der Zeitschrift sollten die graphischen Beiträge schwarz-weiß sein. Alle graphischen Beiträge und Tabellen sollten nummeriert sein und einen Titel haben. Die Tabellennamen sollten über und die Bilder unter den graphischen Beiträgen platziert werden.

Die Zeitschrift *Leben und die Schule* verwendet den *APA-Zitierstil* für Zitierungen der im Text genannten bibliographischen Quellen. Wenn im Text fremde Ideen, Daten, Begriffe u. Ä. verwendet werden, muss die Quelle in Klammern angegeben werden, so dass sie im Falle eines wörtlichen Zitats den Namen des Autors, das Erscheinungsjahr und die Seitenzahl beinhaltet, z. B.

(Mužić, 2000, S. 151). Im Literaturverzeichnis sollten alle im Text zitierten Arbeiten alphabetisch oder chronologisch im Falle des gleichen Autors aufgelistet werden. Da die Zeitschrift auch eine Web-Version hat, besteht die Möglichkeit, im Text Links zu einzelnen Beiträgen zu stellen (Bilder, Videos, Texte u. Ä), wodurch die Arbeit informativ wird. Im Literaturverzeichnis sollten nur die Quellen angegeben werden, die in der Arbeit verwendet wurden; es sollten nämlich der Autor oder die Autoren, das Erscheinungsjahr in Klammern, Titel der Arbeit, Ort und Verleger angegeben werden.



# **LIFE AND SCHOOL**

**Journal for the Theory and Practice of Education**  
**volume 62, no 3, Osijek, 2016**

---

## **Publisher**

Josip Juraj Strossmayer University of Osijek  
Faculty of Education

## **Editor-in-chief**

Anđelka Peko

## **Managing editor**

Vesna Svalina  
Snježana Dubovicki

## **Editorial board**

Emina Berbić Kolar (Croatia), Branko Bogнар (Croatia), Gordana Dukić (Croatia),  
Milena Grmuš Ivanek (Slovenia), Josip Ivanović (Serbia), Ljiljana Kolenić (Croatia),  
Mirko Lukaš (Croatia), Milan Matijević (Croatia), Dina Mehmedbegović (United Kingdom),  
Wolfgang Müller-Commichau (Germany), Vesnica Mlinarević (Croatia), Mira Perić Kraljik  
(Croatia), Dijana Vican (Croatia), Sofija Vrcelj (Croatia), Jack Whitehead (United Kingdom)

## **Secretary**

Gordana Šoštarko

## **Lectors**

Irena Vodopija, Croatian language  
Una Šijan, English language  
Igor Dubovicki, German language

## **Cover page of journal**

Goran Kujundžić

## **Webmaster**

Branko Bogнар

## **Editorial board address**

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, 31000 Osijek, Cara Hadrijana 10  
Tel. 031/321-700; fax. 031/321-899

**E-mail address:** [zivotiskola@foozos.hr](mailto:zivotiskola@foozos.hr)

**Year of publication of the first issue:** 1952

**Printing run:** 500 copies

Publication frequency: twice a year

## **Printed by**

Zebra, Vinkovci

## **Scientific areas**

Social sciences; Education

**ISSN 0044-4855** (print media)

**ISSN 1849-0972** (electronic media)

**UDK 37**